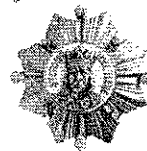

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2- 1829 din 14.05. 2020

La nr. 188 din 14 mai 2020

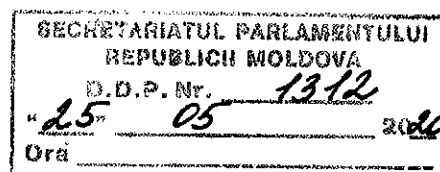
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 06.06.2002.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) file.*

Director

Ruslan FLOCEA

Executor! Maria Gontá V. Fernandes

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6517

la proiectul de lege pentru modificarea Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 06.06.2002 (art.1602)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Proiectul de lege vine ca reacție la propunerile înaintate de Asociația Națională a Agenților Economici de Turism din Moldova (ANAT) dar și de mediul de afaceri autohtoni din sectorul turismului emițător, prin multiplele adresări deputaților”.

De asemenea, potrivit notei informative prin proiect se propune: „Modificarea prin derogare de la art.1602 alin.(9) și completarea cu alin.(9¹) din Codul Civil în vederea extinderii termenului de restituire a plăților pentru pachetele turistice în cazul rezoluțiunii contractelor înainte de începerea călătoriei de la 14 zile la 540 zile, doar pentru contractele încheiate în perioada octombrie 2019 - 17 martie 2020”.

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Codul civil, în vederea exceptării de la art.1602 alin.(9) al Codului civil, care stabilește obligația organizatorului, de a restitui, în termen de 14 zile, plățile pentru pachetele de servicii de călătorie contractate, în caz de declarare a rezoluțiunii de către călător, prin stabilirea unui termen de 504 zile, pentru persoanele care au declarat rezoluțiunea în perioada de 01 octombrie - 17 martie 2020.

Deși scopul declarat de către autor este de a preveni colapsul economic și financiar al agenților economici din sectorul turismului, lipsa corelării normelor propuse cu dispozițiile cadrului normativ pertinent în ceea ce privește protecția drepturilor consumatorilor și al efectului neretroactiv al legii, denotă că scopul propus de proiect nu va fi posibil de realizat.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura protejarea ramurii turistice și neadmiterea colapsului economic și financiar a persoanelor care activează în această sferă de activitate, în contextul pandemiei COVID-19.

Totuși, lipsa evaluării plenare a impactului reglementărilor propuse asupra tuturor părților la contractele de turism încheiate și neexecutate în perioada afectată nemijlocit de pandemia COVID-19, precum și necorelarea cu dispozițiile actelor normative pertinente, riscă să prejudicieze interesul public, în special, în partea ce ține de neglijarea protejării drepturilor beneficiarilor contractelor de turism, prin lipsirea acestora pentru o perioadă de 504 zile de plățile efectuate pentru pachetele turistice contractate, cât și de posibilitatea de a beneficia, *de facto*, de serviciile turistice contractate, precum și neidentificarea unei soluții comprehensive în partea ce ține de asigurarea credibilității persoanelor fizice în prestarea ulterioară a unor servicii calitative și sigure spre executare.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului, elementele noi și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.

Cu toate acestea, compartimentul din notă consacrat descrierii principalelor prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi conține informații sumare și nu elucidează pe deplin esența proiectului.

Astfel, nu sunt prezentate informații de rigoare referitoare la impactul proiectului și modul de realizare a noilor prevederi, în special, în partea ce ține de evaluarea repercursiunilor în raport cu beneficiarii contractelor turistice încheiate și beneficiile economice și financiare obținute de prestatorii de servicii din sfera turismului, dar care, de fapt, nu au prestat/executat serviciile respective, în vederea stabilirii echității sociale în contextul pandemiei COVID-19, urmare căreia au suferit atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice care urmau să se conformeze în mod solidar restricțiilor adoptate, fapt care, în consecință, va putea determina suspiciuni vizavi de soluția intervenției propuse.

În context, prezentarea argumentelor doar în favoarea agenților economici din sfera de activitate turistică prezumă favorizarea doar a acestei categorii de persoane juridice, fără a prezenta informații concludente și coerente care să identifice o soluție fiabilă atât pentru beneficiarii serviciilor turistice, cât și exectorii contractelor turistice încheiate, aflați deopotrivă în imposibilitatea de a le executa din motivul pandemiei COVID-19, iar principiul respectării drepturilor și intereselor tuturor părților ai raporturilor juridice propuse intervenției este neglijat, existând riscul irealizării scopului propus prin proiect, cu afectarea ireversibilă a drepturilor unor părți ale contractelor respective.

Mai mult decât atât, deși în nota informativă se menționează că: „[...] operatorii din domeniul turismului emițător au pus la dispoziția clienților următoarele opțiuni disponibile: (1) Rebronarea vacanțelor/călătoriilor pentru o perioadă ulterioară în limita prețului stipulat în contract; (2) Depozitarea banilor clienților pentru utilizarea acestora în vederea bronării vacanțelor/călătoriilor într-o altă perioadă convenabilă (în mare parte în forma voucherelor turistice emise de partea primitoare)”, totuși nu se prezintă argumente coerente în privința asigurării drepturilor călătorilor de a declara rezoluțiunea contractului privind pachetele de servicii de călătorie încheiate, prin prisma efectului neretroactiv al legii, fapt ce denotă examinarea parțială a soluțiilor propuse prin proiect.

Totodată, în partea ce ține de argumentarea unui termen extins de până la 504 zile, în care se vor restitui plățile pentru pachetele de călătorii contractate în perioada de 1 octombrie 2020 - 17 martie 2020, termen recomandat de Comisia Europeană, potrivit informației din nota informativă, nu s-au prezentat argumente elocvente privind examinarea riscului imposibilității valorificării plăților restituite în termenul propus, de beneficiarii contractelor respective, urmare a unor intervenții previzibile/imprevizibile (decesul persoanelor respective, devalorizarea banilor, etc.), ceea ce nu justifică pe deplin termenul stabilit. La fel, nu este luat în considerație posibilitatea stimulării beneficiarilor serviciilor turistice de a nu rezolvi contractele de turism prin reglementarea unor beneficii ulterioare sub formă de vouchere turistice sau alte oportunități, așa cum este arătat în practica altor state menționate în nota informativă.

Adițional, întru asigurarea unei soluții fiabile și comprehensive prevenirii colapsului economic și financiar asupra agenților economici care desfășoară activități în domeniul turismului, este oportună inițierea discuțiilor publice pe marginea proiectului dat, cu consultarea experților în domeniu și reprezentanților societății civile, precum și cu autoritățile publice cu competențe în domeniul reglementat de normele proiectului, pentru a asigura realizarea interesului public (asigurarea unor

prevederi echitabile pentru persoanele parte la contractele privind pachetele de servicii de călătorie încheiate în perioada afectată de pandemia COVID-19) cu excluderea și diminuarea efectelor negative posibile a se produce.

Argumentele de rigoare asupra acestor aspecte vor asigura predictibilitatea și transparența finalității urmărite prin proiectul de act normativ propus.

Prin urmare, se recomandă completarea notei informative la acest compartiment.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat.

În acest sens, în nota informativă se menționează că: „[...] implementarea proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *“textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii cu dispozițiile art.1 alin.(3), art.22, art.54 din Constituție, art.3 alin.(4) lit.a), art.29 ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.6, art.18¹ alin.(1) ale Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, art.7 alin.(1) din Codul civil, art. 26 din Legea integrității 82/2017, în ceea ce privește necorelarea reglementărilor propuse cu normele cadrului normativ pertinent, care stabilesc exigențe referitoare la necesitatea protecției drepturilor beneficiarilor contractelor privind pachetele de servicii de călătorii și a aplicării neretroactive a legii civile.

Analiza detaliată a incoerențelor respective este efectuată la Compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul propus nu conține reglementări directe ce vizează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

Totuși, realizarea proiectului propus va putea implica activitatea entităților publice responsabile de examinarea și soluționarea cererilor persoanelor fizice împotriva soluției juridice de a nu restitui plățile pentru pachetele turistice pentru o perioadă de 504 zile, a căror activitate riscă să fie amenințată de riscuri de corupție, în contextul necorelării proiectului de lege propus cu dispozițiile cadrului normativ pertinent care stabilesc exigențe referitoare la asigurarea protecției drepturilor beneficiarilor contractelor turistice și a neretroactivității legii civile.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Cu toate acestea, lipsa corelării reglementărilor propuse cu cadrul normativ pertinent, prin prisma asigurării protecției drepturilor consumatorilor (călătorilor) și al imposibilității aplicării în mod retroactiv a legii, riscă să aducă atingere drepturilor și intereselor persoanelor beneficiare de contractele privind pachetele de servicii de călătorie încheiate.

Aspectele date urmează a fi analizate detaliat în conținutul compartimentului III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
Obiecție generală asupra proiectului de lege
Obiecții: <p>Prin proiect se propune exceptarea de la art.1602 alin.(9) al Codului civil, care stabilește obligația organizatorului, de a restitui, în termen de 14 zile, plățile pentru pachetele de servicii de călătorie contractate, în caz de declarare a rezoluțiunii de către călător, prin stabilirea unui termen de 504 zile, pentru persoanele care au declarat rezoluțiunea în perioada de 01 octombrie - 17 martie 2020, fapt ce nu corelează cu prevederile cadrului normativ pertinent în ceea ce privește protecția drepturilor consumatorilor (călătorilor) și al efectului neretroactiv al legii.</p> <p>În acest context, sunt relevante prevederile art.3 alin.(4) lit.a) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc că: „<i>proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune</i>”.</p> <p>Cu toate acestea, raționamentul inițiativei legislative propuse, potrivit informațiilor din nota informativă rezidă în: „[...] <i>protejarea ramurii turistice și neadmiterea colapsului economic și financiar atât a turismului local și internațional, cât și a agenților economici din domeniu, precum și a celor care activează în această sferă de activitate</i>”, fără a fi luate în considerare și analizate aspectele ce țin de</p>

drepturile călătorilor, în calitate de consumatori ai serviciilor de călătorie, întru asigurarea echității sociale, în contextul pandemiei de COVID-19.

Astfel, în conformitate cu art.6 al Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, sunt reglementate drepturile fundamentale ale consumatorului, precum: „*protecția drepturilor sale de către stat*”, care la art. 18¹ alin.(1) stabilește că „*în cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficiențelor apărute care nu sînt imputabile consumatorului, înlocuirea gratuită în condițiile art.18 alin.(4), reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficiențelor în timpul prestării sau recepționării serviciului ori în cadrul termenului de garanție și se face de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract*”.

Situația existentă în plan global relevă asumarea riscurilor rezultate de pandemia COVID-19 în mod solidar de persoanele fizice și juridice participanți ai raporturilor civile, inclusiv și cele rezultate din încheierea contractelor de turism. Specificul executării contractelor de turism se relevă din prestarea reală a serviciilor de agenți economici ale statelor de destinație turistică, în acest fel agențiile de turism apar doar ca intermediari ai serviciilor turistice. Faptul că consumatorii se folosesc de dreptul lor de a solicita restituirea resurselor financiare în rezultatul neexecutării contractelor de turism executate în afara Republicii Moldova nu poate afecta în mod absolut agenții economici locali, având în vedere dreptul de regres al acestora față de prestatorii de servicii de turism. Sursa de venit a agențiilor de turism provine din diferența de preț a serviciilor turistice propuse de executorii serviciilor respective și prețul final achitat de consumator. Încheierea contractelor de turism, în marea lor majoritate, nu implică achitarea totală a serviciilor prestate, ci doar achitarea unui avans. Restituirea avansului respectiv ar afecta în măsură mai mare prestatorii de servicii turistice, dar nu agențiile de turism, care sunt afectate în măsură mai mare de venitul ratat, decât de necesitatea restituirii avansului achitat de consumator. Astfel, proiectul propus apare ca o metodă de protejare a intereselor economice ale prestatorilor de servicii turistice, în cumul cu "necesitatea" păstrării relațiilor "bune" de parteneriat ale agențiilor de turism din Republica Moldova cu prestatorii de servicii turistice din alte state.

În această ordine de idei, proiectul dat este îndreptat în apărarea într-o măsură mai mare a prestatorilor de servicii turistice din alte state decât agențiile de turism locale, iar reglementarea unui termen de restituire a banilor consumatorilor la tocmai 504 zile (jumătate din termenul de prescripție extinctivă) nu coroborează cu instituirea stării de urgență și menținerea restricțiilor de circulație internaționale, care nu prevăd astfel de lungi termene. În acest sens, nu se instituie nici o excepție de la termenul general de prescripție prevăzut la art.319 Cod Civil, fapt care suplimentar prejudiciază drepturile și interesele legitime ale consumatorilor.

La fel, nu se instituie nici un mecanism de compensare a diferențelor valorii banilor achitați și restituiți sub aspectul devalorizării banilor, proceselor de inflație, precum și pierderilor suferite de persoanele beneficiare sub formă de venit ratat, micșorarea puterii de cumpărare a consumatorilor, impactul economic și financiar suferit, dar și reluarea valorii adăugate a banilor investiți în servicii de turism imposibil de a fi prestate în alte ramuri ale economiei, care pot menține ritmul economic al statului și pot compensa pierderile economice produse, inclusiv în domeniul prestării serviciilor turistice.

Astfel, prevederile proiectului propus sunt îndreptate exclusiv în apărarea intereselor economice ale agențiilor de turism din Republica Moldova și prestatorii serviciilor de turism, inclusiv din alte state, fiind neglijate drepturile și interesele legitime ale beneficiarilor contractelor de turism, dar și fiind persistent aspectul admiterii concurenței neloiale față de alte ramuri ale economiei afectate în mod analogic de COVID-19.

Totodată, urmează de menționat că proiectul promovat nu poate avea caracter retroactiv, deși norma acestuia prevede o acțiune a legii pentru raporturile apărute până la eventuala intrare în vigoare a proiectului dat. Sunt relevante în acest context prevederile a mai multor norme constituționale și normative care garantează în mod absolut imposibilitatea aplicării retroactive ale unor norme juridice defavorabile persoanelor fizice și juridice.

În acest sens, în concordanță cu art.1 alin.(3), art.22, art.54 din Constituție, art.7 alin.(1) din Codul civil prevede că, „Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare”, astfel încât proiectul propus nu poate avea efect retroactiv și scopul propus de proiect nu va fi posibil de realizat.

În rezultat, proiectul nu va putea fi aplicat în practică, iar în caz de adoptare a acestuia, vor exista mai multe riscuri de coruptibilitate, și anume, posibilitatea de interpretare a legii în dependență de interesul coruptibil manifestat de entitățile publice (Agenția de turism, instanțele de judecată, etc.) responsabile, înzestrate cu atribuții de aplicare a legii amendate.

Mai mult, normele propuse vor genera o avalanșă de litigii, rezultatul cărora nefiind posibil de prevăzut, astfel încât scopul propus de proiect nu va fi atins, iar consecințele aplicării neuniforme a legii prin prisma invocării neretroactivității legii, pe de o parte, în prisma aplicării normei cazuistice propuse, pe de altă parte, vor genera o practică vicioasă în privința respectării principiilor statului de drept.

De altfel, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, principiul neretroactivității legii derivă din cel al legalității, care reprezintă o caracteristică a statului de drept (HCC nr.6 din 16 aprilie 2015, § 78) și urmărește protejarea libertăților, contribuie la adâncirea securității juridice, a certitudinii în raporturile interumane. Principala valoare a ordinii de drept constă în posibilitatea oferită fiecăruia de a-și conforma comportamentul regulilor dinainte stabilite (HCC nr.32 din 29 octombrie 1998). Legea nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Ea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut (HCC nr.32 din 29 octombrie 1998).

Subsidiar, urmează de menționat că perioada propusă prin proiect se referă la perioada încheierii contractelor între 1 octombrie 2019 - 17 martie 2020. Totodată, reieșind din scopul promovat prin proiect, și anume, de a evita colapsul economic al agențiilor de turism care sunt în imposibilitate de a executa contractele de turism din motivul interdicțiilor aplicate de autorități pentru perioada 17 martie 2020 până cel puțin în luna iulie 2020, cu probabilitatea de a fi prelungite ulterior, rezultă că definitoriu în determinarea contractelor de turism neexecutate din motivele expuse mai sus trebuie să servească perioada de executare a contractelor de turism, și anume, începând cu 17 martie 2020 și până la ridicarea interdicțiilor, în dependență de țara unde urmează să fie prestate serviciile turistice și alte condiții contractuale relevante contractelor de turism.

Aspectele date vor putea fi interpretate abuziv și referitor la consumatorii care ar fi putut beneficia de servicii turistice, în contextul în care agențiile de turism nu și-au executat obligațiile din alte motive decât cele legate de pandemia COVID-19, și invers, agențiile de turism care au încheiat contractele în alte perioade decât cele indicate în proiect, dar care urmau a fi executate în termenul de impunere a restricțiilor aferente declarării pandemiei COVID-19, vor fi discriminate în raport cu celelalte agenții de turism. La fel, se constată neidentificarea unei soluții comprehensive în partea ce ține de asigurarea credibilității persoanelor fizice în prestarea ulterioară a unor servicii calitative și sigure spre executare.

În rezultat, din analiza raționamentului intervenției propuse, în coroborare cu cadrul normativ *sus-menționat*, se atestă că întru a nu admite factori ce determină apariția riscurilor de corupție și prejudicierea intereselor legitime ale persoanelor (călători), cât și prejudicierea interesului public (crearea unei practici vicioase în ceea ce privește respectarea principiilor statului de drept), se impune înlăturarea riscurilor de corupție în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative (art.26 din Legea integrității 82/2017).

Recomandări:

Identificarea altor soluții prin care pierderile economice suferite ar fi proporțional distribuite între agențiile de turism și consumatori, fără a facilita în mod exclusiv agențiile de turism sau consumatorii, cu garantarea consumatorilor a unor beneficii potențial de a fi primite după ridicarea restricțiilor de turism și stimularea acestora de a nu rezolvi contractele de turism.

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept • Prejudicierea intereselor contrar interesului public • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Concurența normelor de drept 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale
--	--

IV. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către un grup de deputați și are drept obiectiv adoptarea unor amendamente derogatorii de la art.1602 alin.(9) Cod civil, prin modificarea termenului de restituire a plăților pentru pachetele de servicii de călătorii contractate, în cazul declarării rezoluțiunii de către beneficiarii contractelor respective, în termen de 504 zile aferente contractelor încheiate în perioada de 1 octombrie 2020 - 17 martie 2020, întru asigurarea protejării și prevenirii colapsului economic și financiar asupra agenților economici din sfera turismului.

Nota informativă nu prezintă o analiză comprehensivă a finalităților urmărite prin proiect și nu elucidează pe deplin esența proiectului în ceea ce privește evaluarea exhaustivă a impactului intervenției propuse, fapt ce denotă completarea notei informative cu informațiile de rigoare.

Deși prevederile proiectului reglementează aspecte de interes public, lipsa evaluării exhaustive a impactului reglementărilor propuse asupra tuturor părților la contractele de turism încheiate și neexecutate în perioada afectată nemijlocit de pandemia COVID-19, precum și necorelarea cu dispozițiile actelor normative pertinente, riscă să prejudicieze interesul public, care necesită garantarea asigurării unui echilibru, echități sociale, atât pentru persoanele juridice care își desfășoară activitatea în domeniul turismului, cât și a persoanelor fizice beneficiari ai contractelor privind pachetul de servicii de călătorie, în contextul restricțiilor aplicate în legătură cu pandemia COVID-19.

Subsidiar, având în vedere dispozițiile fundamentale care stabilesc imposibilitatea aplicării retroactive a legii, rezultă că proiectul propus nu poate avea efect retroactiv și scopul propus de proiect nu va fi posibil de realizat.

Prin urmare, întru a evita confuziile și diferențele de tratare a normelor care conduc la apariția riscurilor de corupție, se impune o redactare a acestora prin prisma recomandărilor înaintate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

